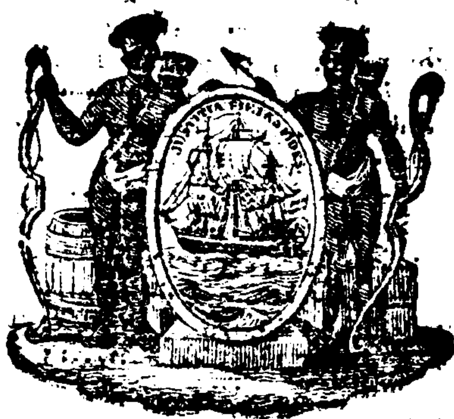
N°. 807 A°. 1834.

DINGSDAG, DEN 7den OCTOBER.

NIEUWE
SURINAAMSCHE COURANT
EN
LETTERKUNDIG DAGBLAD.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 4 *October* 1834.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen van den 1sten dezer, n°. 1076/972, is aan den Heer P. D. VAN DE VIJVER, *eervol* ontslag verleend als Lid in de Commissie tot onderzoek naar de ziekte der Melaatschheid; en zijn voorts tot Leden van dezelve Commissie benoemd, de Heeren N. ROIJER, F. FEUCHTER, en tot plaatsvervangend Lid, de Officier van Gezondheid der 2de klasse, G. L. SIJBIER.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 4 *October* 1834.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen van den 1sten dezer, n°. 1077/972, is aan den Heer G. A. STEGLICH, *eervol* ontslag verleend als Assessor in het Collegie Medicum; en zijn voorts tot Leden van hetzelve Collegie benoemd, de Heeren F. W. R. HOSTMANN en N. ROIJER, en tot plaatsvervangend Assessor, de Officier van Gezondheid der 2de klasse, G. H. HONING.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

NIEUWSTIJDINGEN.

Extracten uit de Nederlandsche Dagbladen, tot en met den 15 Augustus ll.

Nederlanden.

BREDA, 12 Augustus. De naam van don Carlos en de Spaansche staatsschuld zijn thans de onderwerpen van alle gesprekken, de voorwerpen waarop de aandacht van geheele staatkundige partijen, van vorsten, ministers en particulieren, die door de geldwoede en winzucht worden voortgedreven, gevestigd is. Doch niet bij allen wekt dien naam de aangename gewaarwording van hoop en vertrouwen op, integendeel, die naam verschijnt over het algemeen in de donkere schaduwtrekken van afgunstige partijgeest.

Don Carlos, voor zijne regten strijdende, verschijnt op de kampplaats, tegen het beginsel hetwelk Frankrijk en Engeland verklaard hebben te zijn dat der staatkundige beschaving en verstandsverlichting, en dit was genoeg, om bij de groote menigte dien naam onder verwenschingen te doen uitspreken. Behebt met vooroordeelen, die de gebeurtenissen van uit een en hetzelfde standpunt doen zien, is men ook hier te lande niet vrij gebleven, om met eenige vrijheidsapostelen chorus te maken, en zonder den man genoeg te kennen hem te veroordeelen en gelijk te stellen met diegenen, die men voor vijanden van ware verlichting houdt.

De zoodanigen beoordeelen Spanje en de Spanjaarden, don Carlos en de Koningin-regentes, met de oogen van het Fransche en Engelsche ministerie, en denken zich als ware vrijheidlievende Nederlanders te gedragen, en zich voorstanders van eenen grondwettigen regeringsvorm te toonen, wanneer zij den pretendent als eenen inquisitie-held, als een voorvechter van den teruggang in beschaving, als eenen wreeden despoot doemen, en zulks omdat hij als zoodanig door de Julij omwenteling en de Engelsche hervorming gedoemd wordt.

Hoe zelden de magtsprenken der voorstanders van het zoogenaamde liberale beginsel den toest eener meer doordachte beschouwing kunnen doorstaan, is meer dan genoeg gebleken, wanneer wij slechts nadenken aan hetgeen van onzen Koning en de Noord-Nederlanders gezegd werd, door diezelfde mannen, die ons nu don Carlos en zijne zaak willen leeren doen kennen, en ons daarvan de donkerste tafereelen ophangen. Toen Willem der Nederlanden zich vertrouwvol in de armen zijner onderdanen wierp, en ze opriep om te wapen te snellen voor vrijheid, wet en onafhankelijkheid; toen hij, op zijne regten en op die van zijn volk steunende, twee der magtigste gouvernementen van ons werelddeel durfde trotseren, en er Nederlandsch bloed vloeide voor de regtvaardigste zaak; toen hij, getrouw aan de grondwet, de natie beslissen deed, tusschen hem en hetgeen naburige vorsten hem ten laste legden; toen het groote gedeelte van geheel het Nederlandsche volk, met edele geestdrift bezield, te wapen liep, — toen heette het aan gene zijde, dat de verblinde Nederlander, zich zelven de kluister aandeed, die de despotieke (!) Willem voor hen smeedde; toen werd geheel Nederland, met deszelfs Koning aan het hoofd, beschimpt, verguisd, vernederd, als een *barbaarsch volk* en deszelfs Koning als een *tyran* uitgekreeten en in den liberalen ban gedaan.

Men was toen verontwaardigd, want zulke beschuldigingen waren ongehoord, hemeltergend! Een volk, dat de vrijheid en beschaving gewiegd en gekoesterd had; de liberaalste vorst van geheel Europa, die zijn volk gelukkig en zijn land tot eenen nooit gekenden trap van materiele welvaart had gebragt, verguisd te zien, door een aantal lieden, die, het zwaard der vervolging ontvloden, in de schaduw van den oranjeboom, op Nederlandschen bodem, een gastvrij opdak hadden gevonden. Toen kon men zien welk vertrouwen men in hunne woorden had te stellen, en kwam men tot de overtuiging, dat er voor hen niets te goed, niets te heilig was, wanneer slechts hunne oogmerken werden bereikt. Leugen, bedrog, partij- en heerschzucht, geldwoede en het laagste egoismus waren de gekenmerkte drijfveeren der handelingen van bijzondere personen en die der ons vijandige kabinetten. Dit zag, dit zeide men; en toch zien wij thans lieden, die toenmaals in edele verontwaardiging deze lage kuiperijen blootlagen, nu, als het ware zonder bedenken instemmen met degenen, die men toen met zooveel regt voor infame bedriegers uitkreet.

Omdat nu de geheele Fransche ministeriele kliek don Carlos en zijne onderneming niet minder sparen, dan zij onze regtvaardige zaak gespaard hebben; omdat Spanje zoo verre van ons afligt, en wij van daar niets als door de Fransche en Engelsche papieren vernemen, nu vermeenen ook sommige onzer landgenooten, onweerhouden, te moeten medeschreeuwen en met de wolven te moeten huilen.

Toen eenige duitsche dagbladschrijvers de taal der Franschen en Engelschen ten opzigte van onze aangelegenheden nabauwden, scheen het als had onze taal geene woorden genoeg, om eene regtgemeende verontwaardiging aan den dag te leggen, dat men aan de lasteringen eener verachtelijke partij eenig geloof hechtte. En desniettemin zien wij nu enkele onzer landgenooten het gedrag hunner duitsche confraters volgen.

En wat heeft men aan don Carlos te verwijten? Zonder nog de verdediging van zijn leven en karakter op ons te willen nemen of hem als een voorbeeld aan te prijzen, mogen wij toch vragen, kent men den man genoegzaam, zijn leven, zijn gedrag, zijne staatkundige geloofsbelijdenis? Weet men wat hij door de Fransche tusschenkomst in de zaken van Ferdinand VII, wat hij door de verblindheid van zijnen broeder geleden, en hoeveel hij geijverd heeft voor de aloude regten der Spaansche natie? Welligt niet, — maar voor den oppervlakkig oordeelende, is het genoeg dat de Fransche vrijheidsapostelen, hem in den ban deden, om hun voorbeeld te volgen. Omdat bijv. don Carlos zich van de woeste en wreede guerilla's bedient om zijne regten te doen gelden, daarom is hijzelf een wreedaard; terwijl de moord en roofzucht van het Madridsche gemeen, waarin de hand der propagandisten zoo zigtbaar uitsteekt, naauwelijks wordt aangehaald als een ongelukkig evenement, te midden van andere groote gebeurtenissen.

Mogten wij toch in alles onpartijdig denken en niet naar den spiegel, door vreemden ons voorgehouden, maar naar eigen doorzigt en ondervinding leeren oordeelen: want, bekennen wij het, wij zijn somwijlen even onregtvaardig in ons oordeel ten opzigte van vreemden, als de vreemden het ten opzigte van ons geweest zijn; doch dit is eene der vruchten van de nieuwe verlichting, in welker volle stralen onze naburen zich zoo weelderig koesteren. O, dat wij liever altijd in onze zoogenaamde duisternis mogten blijven, waarin onze voorvaderen zoo ongestoord en zoo gelukkig geleefd hebben, en daarbij tevens zoo oorspronkelijk nationaal karakter blijven bewaren.

— In den Brusselschen *Indépendant* leest men het volgende omtrent de schikking, welke ten aanzien van Luxemburg met den Hertog

van Nassau zou getroffen zijn: « Het schijnt dat de voorloopig door den heer *van Reede* onderteekende overeenkomst bestaat in de uitkeering aan den Hertog van Nassau of aan zijne afstammelingen eener som van 750,000 guldens, in het geval waarin de voorwaarde van den overgang van het Hertogdom Luxemburg zou verwezenlijkt worden, hetgeen plaats hebben zou indien de Nassausche tak van het in Holland regerende stamhuis zonder mannelijke afstammelingen kwam uit te sterven. Om de Duitsche Bondsvergadering wegens het verlies van de helft van Luxemburg schadeloos te stellen, zou de regter Maasoever verklaard worden deel van het grondgebied der bondsvergadering uit te maken."

— Te Utrecht is op den avond van den 4den Augustus, in den ouderdom van 62 jaren overleden, de heer *Ralph Dundas* baron *Tindal*, Generaal der Infanterie, bevel voerende in het groot militaire kommando, kommandeur der Militaire Willems Orde en van het Legioen van Eer, Ridder der Militaire Orde van verdiensten van Frankrijk en lid der ridderschap en provinciale Staten van Gelderland.

— Op den 6den Augustus is te 's Hage overleden graaf *Gijsbert Karel van Hogendorp*.— In zijne langdurige en belangrijke loopbaan deed hij zich altijd kennen als eene opregte beminnaar van zijn Vaderland en *Oranje*, die hij te regt als één aanmerkte: als een groot staatsman, een ervaren bestuurvoerder, een bekwame staatshuishoudkundige, een verlicht wetgever, een geleerde van onderscheiding, maar meer door zijne eerlijkheid, belangeloosheid en voortreffelijke eigenschappen. »Een karakter, gelijkende naar dat der Romeinen, uit de schoonste tijden der Republiek: doch zonder de hardheid der vormen en woestheid der zeden, die meerdere woestheid weleer tot grootheid achtte te behooren. Deftig en achtbaar, maar beschaafd en zachtaardig; een verlicht hoofd, niet slechts met kennis der haagsche wereld en harer zeden, maar ook met eenen kostbaren voorraad der wetenschappen en nuttigste kundigheden verrijkt." Zoo schreef een *van der Palm*, *Gijsbert Karel van Hogendorp*, en doet hem, door geestdrift aangevuurd, optreden als het hoofd van hen, die in Nederland zich verbonden hadden om het Vaderland van vreemden dwang te verlossen. Als zoodanig vooral blijve de nagedachtenis van den man, die ieder Nederlander » bij doop- en geslachtsnaam heeft gekend," steeds dierbaar, en een voorbeeld ter navolging in de dagen van gevaar voor het Vaderland! — Graaf *Gijsbert Karel van Hogendorp* was den 27 october 1762 te Rotterdam geboren en dus bijkans 72 jaren oud.

— De *Oesterreichische Beobachter* deelt het volgende berigt mede:

»Naar luid van tijdingen uit ALEXANDRIE, van 17 Junij, was men daar bij voortduring zeer bezorgd wegens den *steeds bedenkelijker wordenden opstand in Syrie*. Geheel Samarie stond onder de wapenen; Mehemed Ali heeft een regement derwaarts geëxpedieerd, doordien Ibrahim Pacha geene der door hem bezette punten van troepen durft ontblooten; tusschen Jaffa en Naplus was de gemeenschap geheel-en-al gestremd. Een tweede regement zou met den meesten spoed uit Alexandrie te scheep naar Syrie worden overgevoerd. De onderscheiden oogsten in Egypte zijn schraal uitgevallen; de meeste schepen vertrokken met halve en zelfs met nog geringere ladinggedeelten.

— Uit PETERSBURG wordt dd. 26 Julij, het volgende gemeld, Tula, eene onzer grootste, fraaiste en volkrijkste gouvernements-steden is den 12den dezer door een allerverschrikkelijkste brand verwoest geworden, die ten 5 ure des namiddags in een woonhuis uitbarstte en in weinige uren tijds, door hevigen wind en sterke zonnehitte bevorderd, zich derwijze over de geheele stad uitbreidde, dat aan geene bluschmiddelen te denken was. Negen kerken, 670 partikuliere gebouwen, de houten woonverblijven van de talrijke arbeiders in de beroemde geweerfabriek, het tolkantoor, de ijzermagazijnen, de talkmagazijnen, de visch en vleeschmarkt werden in weinig tijds in asch en puin verkeerd. Verscheiden duizend ingezetenen hebben door deze ramp al wat zij bezaten verloren. De Keizer heeft, ter voorloopige voorziening in den nood dier ongelukkigen, eene som van 100,000 roebels derwaarts gezonden.

— De Konsul-Generaal van Frankrijk te Bayonne en de daar ter stede aanwezige Afgevaardigde van den Generaal Rodil hebben de navolgende mededeeling ontvangen:

« Vijf duizend oproerlingen, onder bevel van Zumalacarreguy, Uranga, Carbillas en andere, van het voordeel hunner positien gebruik makende, zijn mij heden in de flank aangevallen, terwijl ik op Olazagartia in aantogt was. Zij zijn evenwel door onze dappere en stoutmoedige soldaten, aan welke men nimmer genoeg lof heeft toegezwaaid, geslagen geworden en op de vlugt gejaagd.

« Hoofdkwartier van Cordia den 27sten Julij 1834, ten 11 ure des avonds.

« *Geteekend* DON JOSE RAMON DE RODIL. »

MENGELINGEN.

De Schilder.

(*Eene Napolitaansche Vertelling.*)

Op een uur afstands, ter linker zijde van den weg, die van Napels naar Salerno leidt; ziet men de bouwvallen eener Villa, op de helling van een' berg. De tuinen, door terrassen ondersteund, waarvan de muren nog bestaan, zijn door breede trappen aan elkander verbonden. Op het hoogste standpunt, ontwelt er eene klare bron, die, afstortende onderscheiden' watervallen vormt, tot zij zich in de vallei, onder allerlei frisch groen, in eene diepte van schaduwen verliest. Het is een verrukkelijk gezigt, en zoo overeenstemmend met de gansche gesteldheid van het oord, dat het er eigenaardig toe schijnt te behooren. Evenwel, de boeren uit den omtrek verzekeren, dat het water, door middel van buizen onder den grond aangevoerd, voortkomt van een meer op den bergkruin, en, weleer, uit eene met standbeelden versierde marmer fontein spoot.

Die schoone Villa, waarvan de overblijfselen nog zoo veel prachtigs hebben, behoorde oorspronkelijk aan het geslacht van *Bellochi*. De laatste Graaf van dien naam, vermaard wegens zijne innemende hoedanigheden, zijne kieschen smaak en zijn aangenaam voorkomen, hield zich daar gewoonlijk op. In zijne jeugd, had hij de voornaamste deelen van Europa bezocht, maar het langst had hij in Engeland vertoefd, en Londen was een' geruimen tijd zijn geliefkoosd verblijf geweest. In de schitterendste kringen van den Engelschen adel met onderscheiding ontvangen, had hij er zich talrijke vrienden gemaakt. Ook, wanneer een of ander aanzienlijk Engelschman, om aan een' modegril te voldoen, of, wars van het genot, zijne verstompte zinnen wat op te scherpen, Italië doorreisde, kon hij verzekerd zijn, dat hij op de Villa van den Graaf de *Bellochie* steeds een gastvrij en prachtig onthaal zou vinden; maar wanneer zich onder de reizigers eenige oude vrienden van den Graaf bevonden, dan kende zijn ijver om hun van dienst te zijn paal noch perk: dan zou hij niet geduld hebben, dat zij anders dan onder zijn geleide de gedenkteekenen der oudheid tusschen Pæstum en Napels hadden bezigtigd; dan bezocht hij met hen den Vesuvius, en de opgegraven' overblijfselen van Pompeji Herculanum.

Eens, dat hij uit Sicilië terugkeerde met eene jonge Dame van hooge geboorte en uitstekende schoonheid, met wie hij eenige maanden te voren gehuwd was, meldde zich een talrijk gezelschap Engelschen aan, op het kasteel van Bellavista, zoo heette het verblijf van den Graaf *de Bellochie*. Onder de vreemde gasten bevonden zich verscheiden vrienden van den Graaf; en ofschoon hun bezoek hem slecht gelegen kwam, ontving hij hen niettemin met open' armen, en wilde hen tot den avond bij zich houden, niet twijfelende, zeide hij, of er zouden wel bedden te vinden zijn in een nabijgelegen klooster, op den weg van Napels. Laat in den avond, bragt hij zijne gasten naar het klooster; maar de open' plaatsen waren reeds bezet door reizigers, die zich naar Pæstum begaven. De Graaf, tot zijn innig leedwezen, in zijne verwachting te leur gesteld, besloot, om zijne vrienden naar Napels terug te brengen, en zond *Francesco*, zijn' kamerdienaar, om de Gravin kennis te geven van het toeval, dat zijne terugkomst tot den volgenden dag vertragen zou.

Het was nagenoeg middernacht, toen *Francesco* de Villa bereikte. De bedienden, vermoeid van het overbrengen der pakkaadje uit het schip, waarmede zij van Palermo waren gekomen, lagen in zulk een' diepen slaap, dat hij genoodzaakt was, om een van de benedenvensters van het kasteel in te klimmen.

De slaap, die elk had vermeesterd, had ook een' Siciliaanschen schilder overvallen, *Salmona* genaamd, die daar sedert lang bezig was met het vervaardigen van schilderstukken, voor de vertrekken van Bellavista. Die verdienstelijke schilder oefend zich in zijne kunst gewoonlijk bij nacht. De bedienden verwonderden zich, dat een man van reeds gevorderden leeftijd, en van een zwak gestel, tot aan den morgenstond op de been bleef, om onder de zuilengaanderij, of in het veld, de nachtschaduwen en de werking van het maanlicht gade te slaan. Datmaal, door herhaald en langdurig nachtwaken afgemat, was hij reeds vroeg ingeslapen.

Het was nog lang geen dag, toen de oude *Agatha*, de voedster en de meest begunstigde kamenier der Gravin, plotseling gewekt werd door iemand, die met drift hare kamer binnenstoof. Het was hare meesteres, bleek, half naakt, met hangende lokken, en eene lamp in de hand: te oordeelen naar de stuiptrekkende beweging harer leden, zou men gezegd hebben, dat zij eene schrikbarende ontdekking had gedaan.

Roerloos van verbazing, zag *Agatha* haar strak aan, zonder een woord te kunnen spreken. »Ik vrees, ik vrees," riep de Gravin, in haren angst ... »De schaamte belet mij voort te gaan. Ik bloos als eene rampzalige misdadige; en evenwel, misdadig ben ik niet! Zoo ik droom, o Hemel, verlos mij van dien gruwzamen droom!"

Agatha, diep bewogen door de smart van hare meesteres, staat op, en tracht haar tot bedaren te brengen. Zij smeekte haar om zich de afwezigheid van haren man toch zoo sterk niet aan te trekken. »Hij komt heden morgen terug," sprak zij: »ter naauwernood is hij van eenige ligtzinnigheid te beschuldigen, en evenwel, zijn dood zou u geen' grooter droefenis baren."

—»Hij is dood voor mij!" riep de Gravin. »Verloren, voor ieder verloren! Ik ook, ik ben verloren! Wek het gansche huis. Denk niet, dat ik krankzinnig ben; neen, neen, ik ben niet krankzinnig!" En dit zeggende keerde zij ijlings naar hare kamer terug.

Bevende van het hoofd tot de voeten, kleedt *Agatha* zich verder aan, om de bedienden te roepen. Boven, aan den grooten trap, vindt zij *Francesco* staan, in eene luisterende houding.

—»Hoe maakt het de Gravin?" vroeg hij vrij onbeleefd.

De trouwe Kamenier, te zeer ingespannen om acht te geven op den onbescheiden' toon van den knecht, gaf hem ten antwoord, dat hare meesteres ongemeen bedroefd was over des graven afwezigheid. »Maar," vervolgde zij, »waar is hij?"

— » Te Napels met zijne vrienden; hij zondt mij om er de Gravin kennis van te geven. Heeft zij eenig vermoeden?"

— » Welk vermoeden?" riep *Agatha*, eensklaps getroffen door de zonderlinge gebaren en het gezegde van den knecht.

— » Ik weet het niet, hernam hij, zigtbaar verlegen: » zij sliep."

— » Zij sliep! *Francesco*, hoe weet gij dat?"

— » Zij heeft niet geantwoord toen ik bij haar aanklopte."

— » Dus hebt gij durven aankloppen, zegt gij?" En de oude min, door eene onwillekeurige huivering bevangen, wierp op den man, tot wien zij sprak, eenen vorschenden blik, die hem blijkbaar van zijn stuk bragt.

— » Waarom ziet ge mij dus aan? Het is onmogelijk, dat zij mij niet gehoord zou hebben."

— » Zij heeft u gehoord, vermetel, schaamteloos mensch! Maar wie kan de oorzaak zijn van hare bittere smart?"

— » Zij is bedroefd, zegt ge?..... Waarom toch?... Zou het ook zijn, omdat zij mij gezien heeft?... De deur stond open, en ik meen, dat zij mijne stem herkende."

— » Dus zijt gij binnengekomen?..."

— » Om de waarheid te zeggen, ja, *Agatha*." En bij deze woorden, nam hij de vlugt, hevig ontroerd door de bekentenis die hem ontvallen was.

Agatha, thans alleen, smolt in tranen: » Mij dunkt, hier schuilt een geheim, een vreesselijk geheim!" dacht zij bij zich zelve. » Maar hoe! Zulk eene kuische vrouw, zoo uitsluitend, zoo innig, zoo teeder, aan haren echtgenoot verkleefd!"

De onverwachte komst van den schilder *Salmano* stoorde plotseling den loop harer overdenkingen. » Wat zoekt gij hier?" vroeg zij kortweg.

— » Ik ben opgestaan, om de zon te zien opkomen," hernam de schilder: » want de vermoeidheid had mij, gisteren avond, vroeg in slaap gewiegd. Waarom zijt gij niet bij de Gravin, *Agatha*? Ik heb haar straks ontmoet, het scheen zeer slecht met haar gesteld."

— » Zij kwelt zich over het uitblijven van den Graaf."

— » Is het ander niet?" sprak de schilder.

— » Dacht gij, dat er iets anders gaande was?"

— » Neen, dat juist niet," hervatte de schilder; alleen zou ik er vrij wat dukaten voor over hebben, wanneer ik zulk een model kon krijgen voor mijne *Lucretia*, op het oogenblik, dat zij *Tarquinius* ontvlugt."

— » Gij zult mij toestemmen, dat het haar gansch niet aangenaam moet zijn," hernam de oude min, den eersten nacht van hare komst op een vreemd landgoed in eenzaamheid te moeten doorbrengen."

— » Er is eene diepere wond geslagen, *Agatha*!

— » Hoe komt ge aan die veronderstelling?" vroeg zij driftig.

— » Door mijne schildersbedrevenheid, die de aandoeningen van de ziel uit de trekken van het gelaat weet op te maken. Nooit heb ik de Gravin in zulk een' toestand gezien. Misschien is het ook wel, zoo als gij zegt, *Agatha*. De dag breekt aan, zend *Francesco* naar mijne werkplaats; die man heeft in zijn' blik en zijn gelaat juist wat ik noodig heb, om mijne verbeelding te hulp te komen, bij de voorstelling der twee boeven, in het tafereel van *Suzanna*."

Met een beklemd en droevig hart, gaat de oude min zwijgend heen, en de schilder begeeft zich naar zijne werkplaats, waar *Francesco* welhaast ook verschijnt.

— » Ha, zijt gij daar," sprak *Salmano*, » gij vindt mij werkeloos."

— » Hoor," sprak *Francesco*, wrevelig, » ik ben niet bij den Graaf in dienst getreden, om voor Joodschen priester te spelen, maar wel om zijne zaken te behartigen."

— » Wanneer ik u noodig heb, verlangt hij, zoo als gij weet, dat elke andere bezigheid achtersta."

— » Maar ik moet immers naar Napels."

» Komt de Graaf niet heden morgen terug?"

— » Hoe weet ik dat?"

Nadat *Salmano Francesco* een' wijl strak had aangezien, sprak hij: » ondanks het vermogen, dat ge op u zelven hebt, verraadt uw oog de ontroering en de vrees, waaraan ge inwendig ten prooi zijt. Wat hebt ge uitgevoerd? Van waar die vermetele uitzigten, die laatdunkende verwachtingen, die gij niet ontveinzen kunt?"

— » Waarlijk, Mijnheer, ik weet niet wat gij meent," hernam *Francesco*, bedremmeld.

— » Ik ben hier niet," hernam *Salmano*, » om het oog te houden op het geen er omgaat; maar ge hebt u, of ik bedrieg mij zeer, aan een misdrijf schuldig gemaakt, waarvan ge u iets goeds voorspelt, dat niet wel te verklaren is. Denk eens na..." En dit zeggende, ging de schilder in den tuin.

Nauwelijks had *Salmano* zijne werkplaats verlaten, of *Agatha*, bevreesd en beangst, trad er binnen. Maar den schilder niet ziende, keerde zij haastig terug, toen *Francesco* haar naderde en bij de hand vatte. » Ik houd niet van dien schilder," sprak hij half fluisterend, terwijl hij behoedzaam rondzag: » Zoo wij alleen waren, zou ik u wel zeggen waarom. *Agatha*, gij zijt nog al slim, en zeer voorzigtig.... Waren we hier slechts wat veiliger.... Hoe zag hij er uit, toen gij hem, dezen morgen, onder de gaanderij zaagt staan?"

— » Hij scheen met den toestand der Gravin ernstig bewogen."

— » Hij lag reeds te bed, toen ik op de Villa terugkwam: hoewel het eerst middernacht was.... Die schilders zijn arglistige menschen.... Zoo als ik gezegd heb, ik kwam in de kamer der Gravin..."

— » Dat was eene onbezonnen' vrijpostigheid," viel *Agatha* hem toornig in de rede. » Hoe was zij, toen gij haar durfdet toespreken?"

— » Zoo als *Pauline*, op die schilderij, *betuigende, dat de God Anubis haar minnaar niet is*. De schilder zou het voorval op mijne rekening willen stellen; maar, geloof mij, die Heeren hebben des nachts heel wat anders omhanden, dan de uitwerking van het maanlicht en de schaduw na te gaan." Dit zeggende, verliet hij de werkplaats, en *Agatha* bleef in pijnlijke overdenking staan.

Van lieverlede ontwakende uit den staat van neerslagtigheid, waarin *Francesco's* woorden haar gebragt hadden, dacht de goede *Agatha*, bij zichzelve: » mijn vermoeden was terstond op hem gevallen. Van tijd tot tijd heb ik hem verrast, dat hij zijne wulpsche blikken op haar gevestigd hield, en zijn gansche voorkomen wekt achterdocht.... *Salmano* staart haar ook dikwerf met vlammende oogen aan; maar op eene geheel andere wijs; hij tuurt op hare gelaatstrekken met de belangstelling van een' geleerde, die bij zijne boeken pijnst.... ik zou hem eer in staat rekenen, om de eer van *Diana* aan te randen. Wat dien rampzaligen betreft, zijne blikken, zijne zijdelingsche aantijgingen wekken in mijne ziel den gruwzaamsten twijfel op."

Intusschen waren de bedienden opgestaan; de bekommering stond op aller gelaat geteekend; men ondervroeg elkander in het geheim en vol angst. *Salmano*, veel te ernstig om zijne penseelen weder op te vatten, wandelde alleen in den tuin. *Agatha* zag hem door het venster, en voegde zich in aller ijl bij hem: » Het is uwe gewoonte niet, op dit uur te wandelen," zoo sprak zij hem aan: » doorgaans kiest gij daartoe den nacht, wanneer elk slaapt, uitgezonderd zij, die het misdrijf of de liefde wakker houdt.

— » Mijn beroep vordert een grondig onderzoek van den aard der schaduwen, op elk uur van den dag en den nacht."

— » Mij dunkt, dat het helder daglicht u genoeg moest wezen."

— » Neen, *Agatha*, mijn genie geeft de voorkeur aan den nacht en het maanlicht."

— » Wat is toch dat *genie*, waarvan men zoo veel spreekt, zonder dat men er ooit eene verklaring van geeft?"

— » En nogtans, niets gemakkelijker, *Agatha*: het is een fijn en levendig gevoel, dat één, één enkel doel bejaagt, en daaraan, boven al het overige, de voorkeur geeft. De oogen en de ooren zijn, zoo als gij weet, de poorten des verstands, en het is door een dier beide zintuigen, naarmate het juister of onvollediger is zamengesteld, dat het *genie* zijn hoogste genot ontvangt."

— » Het *genie*," hernam *Agatha*, na een oogenblik bedenkens, » is dus eene soort van *instinct*, dat voortstuwt naar hetgeen meer behagelijk is. Wanneer ge uwe rust aan de studie opoffert; wanneer ge in gezelschap alles vergeet, wat u omringt, om op eene schoone vrouw te staren, dan geschiedt dat, om uw *genie* voldoening te geven. Stelt het zich altijd met zulke verstandelijke genietingen tevreden."

— » Ik wist niet, dat gij in de bovennatuurkunde zoo diep ingedrongen waart, *Agatha*. Hoe ziet gij mij zoo vreemd aan?"

— » Wat deedt gij dezen morgen op den trap, *Salmano*? Gij zegt, dat gij pas waart opgestaan."

— » Dat is de zuivere waarheid," hernam hij.

— » O, diefstal, duizendmaal erger dan doodslag," riep de min, op den toon der wanhoop uit.

— » Word ik van diefstal beschuldigd? Verklaar u nader, *Agatha*."

— » O, neen, gij zijt het niet, daar zou ik mijn leven onder verbeuren!" sprak zij, terwijl zij naar huis terugkeerde. De schilder, hevig ontroerd, wilde haar volgen, toen hij *Francesco* de deur zag inkomen, waar hij, het scheen wel, niets te doen had. *Salmano* trad hem te gemoet, en sprak, op strengen toon: » er is dezen nacht een misdrijf gepleegd."

— » Dat weet ik," hernam *Francesco*: » durft gij er mij van beschuldigen?"

— » Gij vreest het, ellendeling."

— » Gij zult mij nog ongelukkig maken, met uwe dwaze schilderskuren."

— » Het was u wel eene kunst te verachten, die inderdaad te verheven is voor uwe grove zinnen. Het penseel van den schilder, gelijk de pen van den dichter, veredelt het hart, terwijl het de verbeelding streelt. Wat u betreft, rampzalige, gij zijt gevoelloos voor die zuivere genietingen; maar, geloof mij, de Hemel zal uw' euveldaad niet ongestraft laten."

Francesco, door die vreesselijke woorden als verplet, hoorde ze zwijgend aan, toen eene der vrouwen van de Gravin *Solmano* kwam berigten, dat hare meesteres hem wenschte te spreken.

Bij zijne aankomst op het kasteel, ontmoette *Salmano* den eerwaarden *Albanelli*, den ouden biechtvader der familie *Bellochie*, die juist het vertrek der Gravin verliet. Hij wilde hem ondervragen; maar de grijsaard, wien de tranen over de wangen rolden, keerde zich om zonder te antwoorden. Hij trad binnen De Gravin was alleen, en zat zoo onbewegelijk als in het graf; haar gelaat droeg het merk eener verheven' kalmte, die den luister harer schoonheid nog verhoogde.

"Uwe kunst, waarde *Salmano*," sprak zij, heeft u al het ijsselijke van mijnen toestand ontdekt: neem het bestuur over deze heillooze Villa op u; bezet al de uitgangen met wachten, waarop gij staat kunt maken, opdat niemand zich verwijderde, voor de terugkomst van mijnen gemaal. Laat vooral *Francesco* niet ontsnappen. O, die slang, die mijn huwelijksgeluk verwoest heeft!... Wanneer gij den Graaf *Bellochie* wederziet, zeg hem, dat zijn naam het laatste woord is, hetwelk de lippen zijner trouwe gade gesproken hebben.... Meer kan ik er u niet van zeggen.... Waarde *Salmano*, gij weet alles..." Zoo sprekende, stiet zij een' dolk in het hart, en stierf in de armen van den schilder.

GEBOORTE, STERFGEVALLEN, ENZ.

BURGERLIJKE STAND. — In de beide volgende weken zijn ingeschreven, als:

GETROUWD: C. van Polen Hulleman en E. G. Wonacl.

BEVALLEN: Merian Sereco, huisvrouw van Mozes de uran, *zoon*. — Maria Barle, *zoon*. Dorothea Wilhelmina Nevar, *zoon*. — Wilhelmina Henrietta van Brugs, *dochter*. — Maria Cornelia van C. U. van Buciand, *zoon* — Johanna Sophia de Vroome, huisvrouw van Frederik Paul Penaid, *zoon*. — Johanna Christiana Frederica Seitringer, huisvrouw van Johann Heinrich Jacobs, *zoon*. — Rachel Jacob Henriques Cotinho, huisvrouw van Aron Jacob Henriques Cotinho, *zoon*. — Harrietta Elisabeth Wilhelmina Karg, *twee zonen*. — Petronella van Frederica van Wilkens, *zoon*. — Abigael Robles, huisvrouw van Isaac de Capadose, *dochter*. — Louiza Maria Kaps, *zoon*.

LEVENLOOS: een kind van het Mannelijk geslacht van Anna Zoetermeer.

OVERLEDEN: Aron da Fonseca, 60 jaren. Hendrik Podekowitz, oud 34 jaren. — Selly, dochter van Abraham Fernandes Jr., 9 maanden. Andries Carel Marinus Warner, 25 jaren en circa 4 maanden — Lana van Serves, 52 jaren en 2 maanden. — Wijnand Schotborgh Esser, zoon van Rütgerus Hermanus Esser, 5 maanden en 14 dagen. — Henrij Felix Oppendoes, 25 jaren, 10 maanden en 15 dagen — Josua Bisspalas Arrias, 52 jaren. — Marius Mouritz, zoon van Henriette Elisabeth Wilhelmina Karg, 3 dagen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 4den, het Schip *de Prins der Nederlanden*, Kapt. J. Hilbrands, van Amsterdam.

Den 6den, de Nd. Am. Brik *Cadet*, Kapt. Grover, van Gloucester.

Idem, de Nd. Am. Brik *Charles*, Kapt. J Rowe, van Boston.

UITGEKLAARD.

Den 4den, het Schip *Vrieslands Welvaren*, Kapt. D. F. van Veen, naar Amsterdam; lading: 285 vaten Suiker en 15 balen Schoone Katoen en 1 kistje Indigo.

UITGEZEILD.

Den 5den, Z. M. Transport-Schip *Prins Willem Frederik Hendrik*, gekommandeerd door den Luit. ter Zee, C. van der Hart, naar Curaçao, met Troepen.

☞ In TEXEL gearriveerd: Den 8 Augustus: *de Zwaan*, Kapt. J. C. van Driesten. — *Anna en Maria*, Kapt. D. Steenveld. — *Anna en Louisa*, Kapt. J. K. de Jong. — Den 9 Augustus: *Elisabeth Cornelia*, Kapt. J. D. Diets.

☞ De navolgende Schepen liggen te AMSTERDAM in lading: *Catharina Anna Helena*, Kapt. P. H. Bos. — *Sophia Cecilia*, Kapt. B. F. Ipsen. — *Nicolaas Witsen*, Kapt. F. de Lange. — *de Faam*, Kapt. J. Andresen en *Suriname*, Kapt. R. van der Meij.

ADVERTENTIEN.

(34003) *TRANSPORTEN.*

Den 23sten September 1834. De Wed. CASPER HARMS, aan JOHANNA FREDERIKA VOET, geb. OTTINGER, van het Huis en Erf, staande en gelegen op den hoek van de *Rust en Vredestraat*, *Nieuwe Dominestraat* en *Drambrandersgracht*, bekend onder Lª. D. Nº. 12.

Den 1sten October. Exploicteur bij het Geregtshof, aan N. G. VLIER, van 19/640 aandeel in den verlaten Grond *Voorzorg*, c. a., aangekomen hebbende den Boedel wijlen Mr. P. C. VEREUL.

Idem. Denzelven als voren, aan J. C. STUGER, van 19/640 aandeel in de Plantagie *Meerzorg*, c. a., aangekomen hebbende dezelve Boedel.

Idem. Denzelven als voren, aan de Wed. VEREUL & ZOON, te *Amsterdam*, van 19/640 aandeel in de Plantagie *Meerzorg*, c. a., aangekomen hebbende dezelve Boedel.

Idem. Denzelven als voren, aan dezelven, van 19/640 aandeel in de Plantagie of Grond *Beninenburg*, c.a., aangekomen hebbende dezelve Boedel.

Idem. Denzelven als voren, aan dezelven, van 19/640 aandeel in de verlatene Plantagie *Lankmoedigheid* c. a., aangekomen hebbende dezelve Boedel.

Idem. Denzelven als voren, aan GEBROEDERS REIJNS, van de Plantagie *Felix* en Grond *George Hendrik*, c. a., aangekomen hebbende GEBR. BENNICKE.

Den 3den. C. L. JACOT DES COMBES, aan ALFRED J. H. BERTHOUD, voor de Plantagie *Berthoudslust*, van de Plantagie *Rees en Crop*, c. a., gelegen aan het gedolven Kanaal van *Tapoeripa*, tusschen de Plantagien *Meerzorg* en *Mariaslust*.

Den 4den. A. J. H. BERTHOUD, aan VAN WEST & DE HART, van het Huis en Erf, aan de *Keizerstraat*, bekend onder Lª. C. Nº. 99.

Idem. J. J. DE MESQUITA, aan FREDERICH AUGUST WIX, van de Plantagie *Glensandar*.

Paramaribo, den 6 October 1834.

W. C. GRUNBERG,
Commies.

(28159) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 10den October 1834, des morgens *negen* uren, ter Kastelenije van gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Den GROND *WILLEMSBURG*, gelegen aan rio *Para*, tusschen de Gronden van de Plantagien *Boxel* en *Concordia*, aankomende den Boedel JACOB ABENACAR.

Paramaribo, 5 October 1834.

(40072) **Vermist:**

op het Erf, Lª. A. Nº. 63, aan de *Waterkant*, in den avond van Vrijdag den 3den dezer: Een *GOUD ZAKHOROLOGIE*, met dubbelde Kast, loopt in twee steenen met gaten, en tegen een' diamant op de kloof. — Die hetzelve teregt brengt bij den ondergeteekende, zal genereus beloond worden.

Paramaribo, den 7 October 1834.

J. L. MEIJBURG.

Schoenen Magazijn
VAN
M. J. Coster.

Aangebragt per de laatst gearriveerde Schepen, een extra goed assortiment Schoenen à *f* 2 het paar; dito heele fijne en Pompschoenen à *f* 3; fijne Mans Laarsen met of zonder koperen hielen à *f* 9; fijne Merinossche Dames Schoenen à *f* 2,50; dames-, meisjes-, Kinderschoenen en Laarsen tot verminderde prijzen; fijne Engelsche Rokken van *f* 30 tot *f* 40; Vioolsnaren.
MODEWAREN; STUKGOEDEREN; versche Kasseere PROVISIEN; Zeeuwsche Aardappelen à *f* 2 de mand; beste Kistwijn à *f* 6 het dozijn; dito extra oude Maderawijn à *f* 15 het dozijn; en vele Goederen meer tot de MINSTE PRIJZEN. (40071)

JOSEPH EMANUELS,
Koffijhuis- en Billardhouder;

verhuisd zijnde naar de *Heerenstraat*, Lª. B. Nº. 76 73, heeft de eer zijne geëerde Begunstigers te verwittigen, dat zijne *SOCITEIT* HEDEN AVOND aldaar geopend is, en beveelt hij zich voortdurend, in hun verder aandenken. (40073)

Paramaribo, den 7 October 1834.

SCHEPEN IN LADING.

Naar Amsterdam:

Het Schip Alida, Kapt. F. D. Doornbos. Adres bij Gebr. Reijns. — Sluit 10 October.

Het Schip Amsterdam, Kapt. Boy Jansen. — Sluit 15 October. — Adres bij Gebroeders Reijns.

Het Schip Hendrika, Kapt. Klaas Barend de Weerd. — Sluit 15 October. — Adres bij Gebr. Reijns.

Het Schip Amsterdam, Kapt. C. Abrahamsz Jr. Sluit 1 November. — Adres bij Gebr. Reijns.

Het Schip de jonge Gerbrand, Kapt. R. C. Jaski. — Adres bij J. L. Gefkie. — Sluit 8 Oct.

Het Schip Harmonie, Kapt. A. van der Meyde. — Adres bij J. L. Gefkie. — Sluit 15 October.

Het Schip Maria, Kapt. J. J. Remkes. — Adres bij Legsner & Scheffer. — Sluit 14 November.

Het Schip Antonia, Kapt. E. Speelman. — Adres bij Legsner en Scheffer. — 20 October.

Het Schip Edams Welvaren, Kapt. H. Roiß. Adres bij L. D. J. van Bommel. — Sluit 25 Octob.

Het Schip Paramaribo, Kapt. J. C. Töpper. Adres bij L. D. J. van Bommel. — Sluit 22 October.

Naar Rotterdam:

Het Schip Alexander, Kapt. A. S. Cassie. Adres bij J. M. Samson. — Sluit 14 October.

Naar Boston:

De Nd. Am. Brik Agile, Kapt. W. A. Parsons. Adres bij M. A. Keijser.

Naar Gloucester:

De Nd. Am. Brik Sara Ann, Kapt. C. Fitz. Adres bij de Wed. J. van Praag.

Hoogsten Waterstand
AAN DE FORTRESSE *NIEUW AMSTERDAM.*

	's morgens. u. m.	's namidd. u. m.
7. Dingsdag	8—52.	9—15.
8. Woensdag	9—55.	9—56.
9. Donderdag	10—25.	10—51.
10. Vrijdag	11—24.	11—55.

☞ Als het aan de Fortresse *Nieuw Amsterdam* hoog water is, dan is zulks aan *Paramaribo* 44 minuten *later*.

Ter Drukkerij van FUCHS & Co.